

ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΚΑΙ ΤΟ ΝΕΡΟ

ΤΑ ΛΟΥΤΡΑ

Τὰ μπαίν-μίζε των αρχαίων. Τὰ «Λουτρά του Ήρακλῆους». Πῶς λούζονταν οἱ βραχμῶνοι. Τὸ λουτρὸ τοῦ Ὀδυσσεύς. Λουτρά ἀρωματικά. Τὰ τευρκικά χαράμια. Στὴν ἡδονική Ρώμη. Τὰ μικτά λουτρά στὸν Τίβερι. Μία περίφημη λουτρόπολις τῆς ἀρχαιότητος. Ὁ Τρόμος τῶν συζύγων. Ἐνα ἐπίγραμμα τοῦ Μαρτιάλη κλπ.

Βρισκόμαστε στὴ ἐποχὴ τῶν λουτρῶν. Στὶς Φαληρικές ἀκροαλιές ἡ κίνησις εἶνε φέτος ζωηροτάτη, ἀφοῦ μάλιστα ἡ Ἀστυνομία ἐπέτρεψε καί... ἢ τὰ μπαίν-μίζε. Ἀλλὰ καὶ στὴ Βουλγαρίᾳ καὶ στὴ Γαλιφάδα καὶ στὴ μαγευτικὴ παραλία τοῦ Μεγάλου Πεύκου, καὶ παντοῦ όπου σγαλοποιεῖ τὸ κύμα, πηγαίνουν οἱ Ἀθηναῖοι νὰ λουθοῦν στὴν αἰωνία θάλασσα, ἡ ὁποία—κατὰ τὸν Εὐρύπιδην—ἐκλύει πάντ' ἀνθρώπων κακά. Μία σελίδα λοιπὸν σχετικὴ μὲ τὰ λουτρά εἶνε ὄχι μόνον ἑνδιαφέρον, ἀλλὰ καὶ ἐπικαιρὸν ἀνάγνωσμα.

Καὶ ἀρχίζουμε ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τῶν Θεῶν καὶ τῶν ἡρώων : Ἡ Ἑλληνικὴ μυθολογία ἀποδίδει τὴν ἀρετὴν τῶν θεῶν τῶν λουτρῶν στὸν Ἡρακλῆα. Μία παράδοσι λέει διὰ τὴν Ἀθηνᾶ, χάριν τοῦ ἥρωος αὐτοῦ, ἐκτίπησε μὲ τὸ κοντάρι τῆς τῆς παραλία τῶν Θερμοπυλῶν καὶ ἔκαμε τὴν ἀναβλύσασιν ἡ θεοειδὴς πηγὴς, στίς ὁποῖες ἐλούσθηκε ὁ Ἡρακλῆς καὶ ἀπέκτησε τὴν δύναμιν του. Ἄλλος θύλος λέει διὰ τὸ ἴδιον, ὁ Ἡρακλῆς ἀνοίξει τὴν ἱερὰν αὐτῆς πηγὴς. Γιὰ τοῦτο, ἀκόμη καὶ σήμερα, πολλὰ ὑδροθεραπευτήρια τῆς Ἑβρώτης καὶ Ἀμερικῆς ἔχουν τὴν ἐπιγραφὴν : **Λουτρά τοῦ Ἡρακλῆους.**

Στὰ μυθολογικά συμπόσια διάσημα εἶνε καὶ τὰ λουτρά τῆς Ἀρτέμιδος τῆς Κυνηγέτιδος. Στὸ ἀρχαιολογικὸν μᾶς Μουσεῖο σώζονται μετ' ὅλην τὴν ἀνάγκην παραστάσεις καλλιτεχνῶν καὶ ἀρχιτεκτονικῶν διαφόρων ἐποχῶν ποὺ ἐνεπνεύστησαν ἀπὸ τὰ λουτρά τῆς θεᾶς τοῦ κυνηγίου. Ἡ Ἀρτεμὶς παριστάνεται παίρνοντας τὸ μπάνιο τῆς μαζῇ μὲ τὴν νύμφην καὶ τὸν δαῖμον.

Τὰ χρῆα λουτρὰ τῆς Ἀρτέμιδος—ὕστερα ἀπὸ τὴν κορασιτικὴν ἀσκήσιν τοῦ κυνηγίου—μᾶς κάνουν νὰ σκεφθῶμε διὰ οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες δὲν εἶχαν τὴν ἰδέαν τῶν σημερινῶν ἀνθρώπων διὰ τὸν ψυχρὸ λουτρὸ—καὶ μάλιστα τὸ θαλάσσιον—δὲν εἶνε ὠφέλιμον, ὅταν εἶνε κανεῖς ἰδρωμένος, ἀλλ' ὅτι ἀπεναντίας εἶνε ὕγιενον καὶ φρεσκάσει τὸ σῶμα, ἀφοῦ ἡ Ἀρτεμὶς διατηροῦσε τὴν καθαρίαν, εὐκίνητην, γεμίστην δροσίαν καὶ ζωηρότητα. Ἀκόμα καὶ στὴ ζωὴ τῆς τραγικῆς Μήδειας ἀπαντοῖα τὰ λουτρά. Ἡ Μήδεια, ποὺ ἦταν μάγισσα καὶ γιάτρισσα, ὠδήγησε στὰ λουτρά τῆς λουτρὰ τὸ φίλον τῆς Ἰάσονα, γιὰ νὰ τὸν κινήν νεώτερον. Ἡ σημερινὴ ὁμορφία ἔπιστήμη ποὺ δὲν πιστεύει σὲ θρύλους, βρῆκασι ο' αὐτοὺς μόνον τὴν ἀλληγορίαν τῶν ἰδιοτήτων τῶν ὁποῖες περιέχουν μερικὲς αἰγὲς νὰ δυναμώνουν τὸ κορμὶ καὶ νὰ γυαλίσουν διάφορες ἀσθένειες.

Στὴ Ριβλικὴ ἐποχὴ ἀπαντοῖα διάφορα ἐπισόδια ποὺ μᾶς λένε διὰ τὴν γυναῖκα ἐμπαινεμένη πάντοτε τὸ νερὸ τὴν διατήρησι τῆς ὡμορφίας τῆς.

Ὁ Βασιλεὺς Δαυὶδ ἐρωτεύθηκε τὴν Βηρσαβὲ ὅταν τὴν εἶδε νὰ παίρνῃ τὸ μπάνιον τῆς. Στους Αἰγυπτίους ἦταν ὑποχρεωτικὰ τὰ **βαλανεῖα** καὶ γι' αὐτὸ ὁ Αἰγυπτιακὸς λαὸς ὑπῆρχε ἕως ἀπὸ τοὺς πρῶτους τῆς ἀρχαιότητος. Στὴν Ἀσία, ἀκόμη καὶ σήμερα οἱ ἀρχαιολόγοι βρίσκουν εἰρήνια τῶν πρώτων δημοσίων ὑδροθεραπευτηρίων μὲ ἐγκαταστάσεις πολυτελεστάτες.

Ὁ Πλούταρχος διηγείται διὰ τὸν Ὀδυσσεύς : Ἀλέξανδρος ἐνίκησε τὸ Δαρεῖον καὶ μπῆκε στὰ Παλάτια τῶν, ἔμεινε κατὰπληκτικὸς ἀπὸ τὰ λουτρά τοῦ βασιλέως τῶν Περσῶν, γιὰ τὴν ὑδαρμένην ἐγκαταστάσιν τους, γιὰ τοὺς λουτήρας, γιὰ τὰ ἀρώματα κλπ.

Κατὰ τὴν Ἀγία Γραφή, ἡ κόρη τοῦ Φαραὼ, ἐκεῖ ποὺ ἐπαῖνε τὸ μπάνιο τῆς στὸ Νεῖλο, βρῆκα τὴν κόνην ποὺ ἔπλεε σὰν τὰ νερὰ τοῦ ποταμοῦ καὶ εἶχε μὲς τὸν βρέφος Μωσθεῖ. Ἡ βασιλοπούλα ἔσπευσε τὸν Μωσθεῖ, τὸν ἀνέθρεψε, καὶ ὅταν ὁ Μωσθεῖς γέννηκε ἄνδρα, ὠδήγησε τὸν Ἰσραηλιτικὸν λαὸν εἰς τὴν Ἐπαγγελίαν. Ὁ νομοθέτης αὐτοῦ τοῦ Ἰσραήλ, στὸν νόμον του περὶ γυναικῶν, ἐπιβάλλει καὶ τὰ λουτρά στίς γυναῖκες. Ἀπὸ τὴν Ἰσραηλιτικὴν νομοθεσίαν τὸν παρέλαβαν καὶ οἱ Μουσουλμάνοι.

Ὅλοι σχεδὸν οἱ Ἀνατολικοὶ λαοὶ ἔχουν δώσει στὴν κλίσιν τοῦ σώματος θεοδικαιωτικὴν χαρακτικήν. Ὁ πορφέτης καθὼς καθιέρωσε ὡς ἀρθρο πίστεως τὴν καθαρότητα : Ὁ πορφέτης τῶν Ἀσσυρίων Μανωὶ, ὁ Ζωροάστρης τῶν Βαβυλωνίων, ὁ Μωάμεθ κλπ, ἐστήριξαν ὁλόκληρον τὸ θεοδικαιωτικὸν τοὺς σύστημα στὸν καθαρισμὸν τοῦ σώματος μὲ τὸ νερὸ. Κάθε βραχμῶνος ποὺ θέλει νὰ περάσῃ τὸν πρῶτον σταθμὸν τοῦ ἀσκητισμοῦ, πρέπει νὰ φορέσῃ τομάρ γαλέλλας καὶ νὰ λουθεῖται δύο φορὲς τὴν ἡμέραν. Ὁ Ἰνδὸς, ὅταν φῇ κρέας, ὀφείλει νὰ λύνῃ τὸ στόμα του. Τὸ πρῶτον ποὺ προσφέρουν

οἱ Ἰνδοὶ στὸ μουσαφίρη τοὺς εἶνε τὸ μπάνιον, σὲ νερὸ ποὺ μοσχοβολαίνει ἀπὸ φυτικὰ ἀρώματα...

Στὴν ἀρχαία Ἑλλάδα, τὰ θαλάσσια λουτρά καὶ τὰ ποταμιαία ἦταν θεσμὸς πολιτικὸς καὶ κοινωνικὸς. Στὴν ὁμηρικὴ ἐποχὴ τὸ λουτρὸ ἦταν σὲ γενικὴ χρῆσιν. Τὸ δωμάτιο τοῦ λουτροῦ ἦταν τὸ πολυτελεστότερον μέρος καθὼς κατοικίας. Συνήθεια ὑπῆρχε νὰ προσφέρουν στὸ φιλοξενούμενόν τους λουτρὸ ἀρωματισμένον μὲ τὰ λεπτότερα ἀρώματα τῆς Ἀνατολῆς. Μετὰ τὸ λουτρὸ, ἐρχόταν ἡ δοῦλα καὶ ἔλειβαν τὰ χέρια τοῦ ξένου μὲ λάδι ἀρωματισμένον.

Γιὰ πολὺν καιρὸ οἱ Ἕλληνες ἐπίστευαν διὰ τὰ χλιαρὰ λουτρά κάνουν τὸ σῶμα μαλθακὸ καὶ ἀμύδουν μᾶλλον στίς γυναῖκες, ἀργότερα ὅμως ἐπαῖραν τέτοια λουτρά καὶ οἱ ἄνδρες καὶ μάλιστα ὄχι ἀπλῶς χλιαρὰ, ἀλλὰ ζεστὰ, στὰς διασημοὺς **ἑσπας**. Καὶ εἰτε ἐμπαιναν μέσα ὁλόκληρον στὸ ζεστὸ νερὸ, εἰτε ἐχρησιμοποιοῦσαν τὴν **κατακλίναν** (ντοῖς) τὸ σῶμα τοῦ λουομένου, τὸ ὁποῖον ἀμέσως ἔλειβαν μὲ ἀρωματικὰ ἔλαια. Παράδειγμα τὸ λουτρὸν ποὺ πῆρε ὁ Ὀδυσσεύς στ' Ἀνάκτορον τοῦ Βασιλέως τῶν Φαίακων. Ἐπὶ τὸ λουτρὸ ἀπετελοῦσε τὸ κύριον μέρος τῶν γυμνασίων, καὶ εἶνε γνωστὸν διὰ οἱ πρόγονοί μας εὐχαριστοῦντο νὰ παραμένουν στίς σάλας τῶν δημοσίων λουτρῶν, όπου περνοῦσαν τὴν ὥραν τοὺς μὲ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν Ὀμηρικῶν ποιημάτων ἢ μὲ φιλοσοφικοὺς διαλόγους ἢ ἐπαῖζαν τοὺς κύβους.

Οἱ Ῥωμαῖοι τῶν πρώτων χρόνων δὲν ἔκαναν διαρκὸς χρῆσιν τῶν λουτρῶν, ἀλλὰ τὰ περιόριζαν σὲ λουτρά ἀνέσσης. Ἐπαῖραν ἕνα τέτοιο γενικὸν καθὼς βδομάδα. Τὰ λουτρά τοὺς περιλάμβαναν πολλὰ δωμάτια συνεχόμενα, ἢ μὲ αἶθουσα ποὺ μπορούσε νὰ περιλάβῃ πολλὰ ὀρόσημα καὶ φρουζόταν ἀπὸ φρυγίτες στὴν στέγη, ὅπως τὰ Τουρκικὰ χαράμια. Οἱ ἰδιοκτήται τῶν Ῥωμαϊκῶν λουτρῶν ἦσαν ἐν γένει **ἐλευθέροι** ἢ **εὐγενεῖς**, ἢ δὲ εἰσδοκοὶ γινόνταν μὲ πληρωμὴν. Ἡ γυναῖκες ἐπλήρωναν περισσότερον ἀπὸ τοὺς ἄνδρες, γιὰ τὰ διαμερίσματα τοὺς ἦσαν περισσότερα καὶ εἶχαν πολλὰ σκευὴ τῆς διαδόσεως. Στὰ παιδιὰ ἢ εἰσδοκοὶ ἦσαν ἐλευθέροι. Κι' εἶτα τὰ λουτρά, τὰ **βαλανεῖα**, εἶχαν γίνε τόποι συγκεντρώσεως καὶ ἐπαῖζαν σπουδαῖον ρόλον στὴν ἐξέλιξιν τῆς Ῥωμαϊκῆς κοινωνίας.

Ὁ Ἀργίππας καὶ ὁ Ἀλέξανδρος Σεβήστος διάταξαν τὴν ἀνέγερσιν πολυαριθμῶν λουτρῶν, ποὺ ἦσαν εὐρυχωρότατα, μὲ σάλας, στοῖς, προαυλὶα γιὰ τίς γυμναστικές ἀσκήσεις, γιὰ τὰ παιγνίδια, τίς συνομιλίας, τὴν ἀνάγνωσιν ἀκόμη ὑπῆρχαν καὶ διαμερίσματα γιὰ ἐστιατόρια καὶ ἡ ἀπαράμιλλη ταβέρνα. Τὰ Ῥωμαϊκὰ αὐτὰ λουτρά ἦσαν νύκτα—μέρα ἀνοιχτά. Στὴν ἀρχὴ φαίνεται διὰ ὑπῆρχαν μεγάλες δυσκολίες νὰ γυμνασθοῦν καὶ λουθοῦν στὸν ἴδιον τόπον πρόσωπα διαφορετικῶν κοινωνικῶν τάξεων, σιγὰ—σιγὰ ὅμως ἡ προλήψεις αὐτῆς καταργήθησαν, καὶ διατηρήθηκε μόνον ἡ ἀπαγορευσις νὰ λουζόνταν οἱ πολὺ πτωχοὶ καὶ γυνεῖς, πεθεροὶ καὶ γαμπροί. Ἐπειδὴ ὅμως ἦταν πολὺ συνηθισμένον νὰ λουζόνταν στὸν ποταμὸ Τίβερι ἄνδρες καὶ γυναῖκες χωρὶς κομμὰ προφιλοῦν ἢ νὰ κρύβουν τὴν γυναικότητά τους, ὁ Κῆτον ἀπαγόρευσε αὐτοπροῦς τὰ **μπαίν-μίζε**, ἀλλ' ἔπειτα ὁ Αὐτοκράτορας τὰ μικτὰ λουτρά ἐξανόμηναν τῆς μόδας, καὶ οἱ Τίβερις τόπος ὀργάνων.

Ἀργότερα ἔγινε περίφημη ἡ Ῥωμαϊκὴ λουτρόπολις Μπάγιας. Ἦταν τὰ πρῶτα πολυτελῆ λουτρά τοῦ ἀρχαίου κόσμου. Ἰδοὺ πῶς τὰ περιγράφει ἕνας ἱστορικός :

Ἐκείνο ἐπὶ χρυσοῦς ἀκτῆς, περικλειόμενα ὑπὸ στεφάνης πρασίνων ὀρέων εἰς παμμεγέθους δόσας καὶ ἀνδρῶν, καὶ ὑπὸ ἀμετρήτῳ ἀριθμῷ μικροτέρων κήπων ἀνθρώπων εἰς τὰς ἐπαυλίας τῶν πλουσίων, ἐν οἷς ἦσαν φυτευμένα, ἢ χαρικοστάτη διαδοχῇ, μύρτοι, πλάτανοι καὶ πύροι ροδαντοὶ δ' ἐξέμελλον μακρὰν τὸν ἀσπὸν τῶν. Οἱ ἐπισκεπτόμενοι τὰ τεχνικά κατὰ λουτρά ἐνεργοῦντο, κατ' ἐπίβασιν τοῦ τόπου, ἡδονικότητος καὶ εὐθυμίας. Ἡ τέχνη ἡμιλλᾶτο πρὸς τὴν φύσιν. Ὑπῆρχον ἰδῶ μέγαρα, ἀνάμματα, στοαί, τεχνικὰ δεξιμένα κλπ, καθιστάσαν τὸν τόπον ἀληθὴ πανήγυνον ὀφθαλμῶν !... Ἐορταὶ ἐκτελοῦντο τὰς ἐορτάς, λέμβοι καὶ πλοῖα ἰσοφόρα ἐκινῶντο ἐν καιρῷ νυκτὸς ὑπὸ ἐστρατιῶν φῶς ἐπὶ τῶν ἡσυχῶν κυμάτων τοῦ κόλπου, ἐπὶ δὲ τῶν ἐξοστών τῶν ἐπαύσεων ἐκἀόλητον ροδωδωτοφρονόμενοι ἄνδρες καὶ γυναῖκες, ἐν μέσῳ εὐφρολογίων καὶ ἀσμάτων τὸν Βάκχον λατρεύοντες, πανταχοῦ δὲ ἤκουε τίς ἐρωτικὸς ψῆφον.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΑΣΤΕΙΑ ΚΑΙ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ο ανταγωνισμός των εφημερίδων πρὸ δεκαπενταετίας. Τὸ «Σκρίπ» καὶ τὸ «Ἑμπρές». Ἐφημερίδες... τραπεζομάνηλα. Πῶς κατήντησαν νὰ μὴν τρῶνε εἴτε ἡ μύγες, εἴτε οἱ... δημοσιογράφοι. Ὁ λόρδος Ἄνσον καὶ ὁ Ἕλληνας καπετάνιος. Ὁ Ἑλληνικὸς στόλος κατὰ τὴν πολιορκίαν τῆς Τροίας. Ὁ κ. Μ. Σιγούρος καὶ ὁ φουριέρος βουλευτής. Ὁ Ροῖδης καὶ οἱ... πεντικαὶ τῆς «Ἐν. Βιβλιοθήκης». Ἡ «Γάτα» τοῦ Μηλιαράκη. Πῶς τὴν... ἔφαγαν τὰ πεντικα. Ὁ κ. Καφαντάρης ὡς μαθητής... Ὁ κ. Παπανδρέου καὶ ἡ γυμναστική, κτλ.

Δίγο πρὸ τοῦ πολέμου τοῦ 1912 διεξήγето φοβερὸς ἀνταγωνισμός, μεταξὺ δύο εφημερίδων ποὺ ἐμάχοντο τότε γὰρ τὴν πρώτη κυκλοφορία. Τοῦ «Σκρίπ» τοῦ Κουσουλάκου καὶ τοῦ «Ἑμπρές» τοῦ Καραποτάκη.

Τότε τὰ φύλλα, γὰρ ν' ἀνταγωνισθοῦν τὸ ἓνα τὸ ἄλλο δὲν ἔβγαιναν, ὅπως σήμερα, ἐξασέλαια καὶ ὀκτασέλαια, γιὰτὶ δὲν εἶχαν κατάλληλα τυπογραφεῖα. Ἐβγαιναν ὅμως σὲ σχήματα τεράστια, σὺν νὰ ἦσαν σεντόνια.

Ὁ κόσμος ἐπωφελοῦμενος τῆς... ἐκτάσεώς των αὐτῆς, τὰ χρησιμοποιοῦσε γιὰ... τραπεζομάνηλα καὶ γι' ἄλλες σχετικὰς χρήσεις. Ἐννοεῖται ὅτι μετὰ τὴν κατάστασι αὐτὴ εἶχαν μεγάλες ζημιές ἡ εφημερίδες, ἡ ὁποῖες μετὰ δυσκολία πληροῦσαν τοὺς συντάκτας των. Μιὰ ἡμέρα ὁ Κουσουλάκος, ἐπῆγε μετὰ μερικὸν φίλον του, σ' ἓνα Ζαχαροπλαστεῖο, γιὰ νὰ φαῖνε ἓνα γλυκὸ.

Μόλις μῆλκεν, εἶδεν ὅτι ὁ Ζαχαροπλάστης εἶχε σκεπάσει τὰ ταψιά των μακαλαβάρων καὶ τὸν καταφώνων του, μετὰ φύλλα τοῦ «Σκρίπ», γιὰ νὰ τὰ προσφυλῇ ἀπὸ τὰς μύγας καὶ τὴν σκόνην.

Καὶ ὁ διευθυντὴς τοῦ «Σκρίπ», δειχόντάς τα στοὺς φίλους του, τοὺς εἶπε :

— Μὲ τὸ μέγαλωμα τῶν εφημερίδων, δὲν τρῶνε πια οὔτε οἱ δημοσιογράφοι, μὰ οὔτε καί... ἡ μύγες !

Ὁ λόρδος Ἄνσον στὰ ἀπομνημονεύματά του, ποὺ γράφηκαν κατὰ τὸν 18ον αἰῶνα, λέγει ὅτι οἱ Ἕλληνες τῆς ἐποχῆς του, ἂν καὶ ὑπόδουλοι καὶ χωρὶς σχολεία, δὲν ἐξεχούσαν τὴν ἀρχαία τους καταγωγή.

Κάποτε, διηγείται, εἶχε ναυαῶσις ἓνα πλοῖον γιὰ νὰ πῇ στὴν Τένεδο. Ὅταν ἔφθασαν ἐκεῖ, ὁ Ἕλληνας γερο-καπετάνιος, τοῦ εἶπε δείχνοντας τὴν ἀπέναντι ἄκρην :

— Ἐκεῖ εἶχε ἀγκυροβολήσει ὁ στόλος μας.

— Ποῦς στόλος σὰς ; Τὸν ῥώτης ἐπληκτικός ὁ «Ἄγλος Λόρδος».

— Ὁ «Ἑλληνικὸς στόλος», κατὰ τὴν πολιορκίαν τῆς Τροίας ! τοῦ ἀπάντησε ὁ γερο-καπετάνιος.

Ὅταν ὁ Μαρῖνος Σιγούρος, ὁ γνωστὸς ποιητὴς καὶ διπλωμάτης, ἦταν προσκαλεσθεὶς στὸ Ὑπουργεῖο τῶν Ἐξωτερικῶν, δέχτηκε μιὰ μέρα στὸ γραφεῖο του τὴν εἰσέλευσιν ἑνὸς κυρίου ποὺ φαινόταν ἀπότομος, αὐθάδης καὶ βιαστικός.

— Κύριε προσώπαρχα, φώναξε, θέλω νὰ σὰς μιλήσω ἀμέσως !

— Ἀδύνατο, τοῦ ἀπεκρίθη εὐγενικὰ ὁ κ. Σιγούρος, αὐτὴ τῇ στιγμή μετὰ καλῆς καὶ Ὑπουργοῦ. Πάρτε, σὰς παρακαλῶ, μιὰ καρέκλα, καθίστε καὶ περιμένετε.

Καὶ ἐτοιμάσθηκε νὰ βγῇ.

Ἄλλὰ ὁ ἄπιστος τῆς δ αμαρτυρήθηκε.

— Μά, κύριε, τί τρόπος εἶν' αὐτός ; Ἐγὼ εἰμαι βουλευτής !

Καὶ ὁ Σιγούρος, γυρίζοντας ἀπαθῆστατα, τοῦ εἶπε :

— Ὁμοῦ καὶ ἔβλεπον ἐναγκαλισμένα ζεύγη... Ταχέως διεκρηγύθητε αἱ Μάργαι ἦσαν τὸ ἀνεκμήτηρον τῶν ἑραστῶν, οἱ δὲ γονεῖς ἀφροδύτου νὰ φέρουν ἐκεῖ μετ' αὐτῶν ἡδμεμένην παρὰ θυγατέρα, ἀφύγην περιεπαιγμένην εἰς ἀνδρῶν δταν αἱ γυναῖκες αὐτῶν ἐπεθύμουν νὰ διεκρίψωσι τὸ θέρος εἰς τὰ θαλάσσια ἐκίνα λουτροῦ. Ἐπειρικὰ ἐπεσοῦσα, ἀπογῶγα, ἀποδουρῶνεις ζεύγη ἐν Ῥώμῃς συνέβαινον καθ' ἑκάστην καὶ «τὶς οἶδε πόσαι γυναῖκες» λέγει ὁ σατυρικός Μαρτιάλης—εἰσελθοῦσα πομπικῶς ἐν ἐνδραγίᾳ Πηνελόπεια, κατέλειπον τὰ λουτρά «Ἐλένη !».

Ἡ Ῥωμαϊκὴ ἱστορία ἀναφέρει καὶ αἰματηρὲς τραγωδίας μέσα στὰ νερά τῆς λουτροπόλεως, ποὺ πολλὰς φορὰς βάφθηκαν κόκκινα ἀπὸ τὸ αἷμα ἀπύστων συζύγων ἡ ἐρωμένης. Γενικῶς, ἡ δολοφονία μέσα στὸ λουτρό δὲν εἶνε σπανίς στις διαφόρους παραχάδεις ἐποχὰς τῆς ἀνθρωπότητος. Ἀρκεῖ νὰ θυμηθῶμεν πῶς πέθανε ὁ περίφημος τρομοκράτης Μαρὰ, τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως. Ἡ ὁραία κόρη Καρλόττα Κορνταὶ τὸν ἐμαχαίρωσε μέσα στὸ μπάνιο του.

Ὁ φιλάργουρος πλουτίζον κἀνοντας τὸ φτωχὸ, ἐνῶ οἱ ἄσποτοι γίνονται πένητες κἀνοντας τὴν πλοῦσιαν.

Τὰ μυστικὰ μοιάζουν μετὰ τὰ στρεβίδια ποὺ μόλις ἀνοιχτοῦν, ξεφεύγουν.

— Ἄ, εἰστε βουλευτῆς ; Τότε... πάρτε δύο καρέκλες !

Ὁ μακαρίτης ὁ Ροῖδης, ὁ γνωστὸς συγγραφεὺς καὶ κριτικός, ἦταν κάποτε Ἐφορος τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης.

Ἐκείνον τὸν καιρὸ, κάποιος φτωχὸς φιλόλογος ἄλλα γνωστὸς του, ἐπήγαγε καὶ δανειζόμενος βιβλία τῆς βιβλιοθήκης, ἔθινεν νὰ τὰ διαβάξῃ, τὰ ὅποια ὅμως κατόπιν ἐπωλοῖσε.

Τὸ πρᾶγμα ἔφθασε σ' αὐτὸ τοῦ Ροῖδης καὶ φυσικὰ, διέταξε νὰ μὴ δανεισθῶν πια βιβλία

στὸν ἀνθρώπον ἐκεῖνον.

Ἀνύποπτος αὐτός, ἐπῆγε νὰ ξαναδανεισθῇ μιὰ μέρα.

— Δὲν μπορῶ, τοῦ εἶπε μετὰ κάποια δειλία ὁ βιβλιοφύλακας.

— Γιατί ;

— Γιατὶ ὁ κύριος Ἐφορος ἔμαθε πῶς... χάσατε τὰ βιβλία ποὺ δανειστήκατε ὡς τώρα.

Ὁ φιλόλογος τότε, μετὰ τὴν καὶ ἀγανακτισμένους, ἔτρεψε στὸ γραφεῖο τοῦ Ροῖδης, γιὰ νὰ διαμαρτυρηθῇ.

— Πῶς, ἄρχισε νὰ φωνάζῃ, εἶπατε, κύριε Ροῖδη, ὅτι ἀπώλεσα τὰ βιβλία τὰ ὅποια εἶχα δανεισθῇ ; ...

Καὶ ὁ Ροῖδης διακόπτοντας :

— Παρντόν ! παρντόν ! Δὲν εἶπα ὅτι τὰ ἀπώλεσα, εἶπα ὅτι τὰ ἐπωλήσατε !

Ὁ μακαρίτης Σπύρος Μηλιαράκης, καθηγητὴς τῆς Ζωολογίας στὸ Πανεπιστήμιον, νόμιμος κάποτε πῶς καὶ ὁ πολὺς κόσμος, μοῖρος νὰ ἐνδιαφερῇ γιὰ τὰ χρησιμα κατοικίδια τῶα καὶ ἔγραψε ἓνα λαϊκὸ βιβλίσκον μετὰ τὸν τίτλο «Ἡ Γάτα», στὸ ὅποιον ἔγραψε πολλὰ καὶ περιέργα γιὰ τὴν γάτα.

Τὸ τύπωσε ὁ μακαρίτης ἐκδότης Γ. Καθόνης ποὺ ἔβγαλε ἐκεῖνον τὸν καιρὸ καὶ τὸ περιοδικὸ «Ἐστία». Ἀλλὰ, ἂν καὶ τὸ βιβλίο ἦταν περιεργὸ καὶ ἡ ἐκδοσις καλογραμμένη, κομψοτυπωμένη, εἰκονογραφημένη καὶ ἀμάρτην ἡ «Γάτα» ἔμεινε ἀπούλητη στὰ σκατεῖνὰ ὑπόγεια τοῦ βιβλιοπωλείου.

Καὶ μιὰ μέρα, ποὺ ὁ μακαρίτης Μηλιαράκης, πῆγε καὶ εἶδε ὅλες ἐκεῖνες τίς στίβας τῶν βιβλίων ἀπώλητες καὶ ποτικωφραγμένους, εἶπε θλιβερά.

— Ἀλλοῖμονο ! Εἶνε ἡ μόνη γάτα, ποὺ τὴν... φάγανε τὰ πεντικα !

Ὁ κ. Καφαντάρης διηγείτο μιὰ φορὰ, σὲ διαφόρους πολιτικούς του φίλους τὰ ἑξῆς :

— Ὅταν ἦμουνα μικρὸς καὶ πῆγαίνα στὸ σχολεῖο, ἤμουνα ὁ χειρότερος μαθητής. Οὔτε τιμωροῖς, οὔτε τιμὰς μετὰ διδούσαν. Ὡς ποὺ ἀπεθύνην ὁ πατέρας μου, πια, καὶ δὲν μοὺ μιλούσε. Μιὰ φορὰ, ὅμως, ποὺ εἶπε ἀπελπισμένους : «Δὲν μπορῶ νὰ καταλάβω, βρε παιδί μου, γιὰτὶ δὲν παίρνεις πάντα τοὺς χειρότερους βαθμούς !»

— Οὔτε κι' ἐγὼ, καταλαβαῖν ποὺ ἀπῆντησα. Τὸ μόνο ποὺ καταλάβαινα εἶνε ὅτι μ' ἐρωτοῦνς πάντα γιὰ πράγματα, ποὺ δὲν τὰ καταλαβαῖνα...

Μιὰ φορὰ, πρὸ ἐτῶν, στὸ Πανεπιστήμιον εἶχεν εἰσαχθεῖ ὡς ὑποχρεωτικὸν μάθημα καὶ ἡ Γυμναστική. Οἱ φοιτηταί, ἂν καὶ αὐτοὶ ἦσαν σπορ, ποὺ τὰ τρέλλαινε κάθε ἄλλη νεολαία, δὲν τὸ ἀκούσαν μ' εὐχαρίστηση.

Καὶ στὸ τέλος ἔγινε φοιτητικόν... κίνημα, καὶ ἡ γυμναστικὴ καθρηγύθη γιὰ τὴν ἀκαδημαϊκὴν Νεολαίαν.

Ἀρχηγοὶ τοῦ κινήματος αὐτοῦ ἦσαν ὁ κ. Γ. Παπανδρέου, πρῶν Ὑπουργὸς καὶ ὁ κ. Δημ. Λόντος, πολιτευόμενος σήμερα καὶ δικηγόρος στὴν Ἀθήνα.

Ὅταν ἐρωτήθηκε ὁ κ. Παπανδρέου γιὰτὶ ἐπανεστάτης κατὰ τῆς Γυμναστικῆς, ἀπάντησε.

— Τί τὴν θέλουμι ; Νὰ μάθωμεν ὄρσιν βαρὼν ; Ἀλλὰ εἰς τὴν ἀσὴν τῶν κρατικῶν βαρῶν, ὡς Ἑλληνες πολῖται, ὅλοι οἱ Ῥωμοὶ κατανήσομε Ὀλυμπιονίκαι !

Ἐννοοῦς τὴν ἀσὴν τῶν φορολογικῶν βαρῶν, ὑπὸ τὴν ὁποίαν στενάξαν καὶ στενάδουν ὅλοι οἱ Ἕλληνες Ἀκαδημαϊκοὶ καὶ μὴ.

Ὁ Παλαιός

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

Οἱ φιλάργουροι πλουτίζον κἀνοντας τὸ φτωχὸ, ἐνῶ οἱ ἄσποτοι γίνονται πένητες κἀνοντας τὴν πλοῦσιαν.

Τὰ μυστικὰ μοιάζουν μετὰ τὰ στρεβίδια ποὺ μόλις ἀνοιχτοῦν, ξεφεύγουν.

